

UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH

Academy of Social Sciences

Scientific and pedagogical internship

**CONTEMPORARY
PHILOLOGICAL EDUCATION:
EUROPEAN AND UKRAINIAN CONTEXTS**

January 5 – February 15, 2026

**Łódź,
the Republic of Poland
2026**

ORGANISING COMMITTEE:

dr Piotr Domżał, Rector, Academy of Social Sciences;

dr Agnieszka Szpak, Vice Rector, Academy of Social Sciences;

Joanna Skiba, Executive MBA, Academy of Social Sciences.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Contemporary Philological Education: European and Ukrainian Contexts : Scientific and pedagogical internship, January 5 – February 15, 2026. Łódź, the Republic of Poland. 116 pages.

CONTENTS

Роль міжкультурної комунікації у перекладацькій підготовці філологів (угорська мова як іноземна)	
Берта Е. Т.	5
Foreign Language Education in the Era of SMART Technologies: A Conceptual Analysis	
Buha L. V.	8
Audiovisual translation in the context of contemporary intercultural interaction	
Dobrovolska S. R.	12
Формування дослідницьких компетентностей під час викладання теорій сучасної лінгвістики у вищій школі	
Дойчик О. Я.	16
До питання перекладу поетичних текстів: вибір стратегії та етапи роботи	
Ємець Н. О.	21
Developing students' professional skills, knowledge, and abilities in learning English using modern methods and rating assessments	
Kozak S. V.	26
Enhancing linguistic interaction in French language teaching through pair work	
Kostiuk M. M.	34
Modern Trends in Foreign Language Learning Strategies	
Kukharska L. V.	38
Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх викладачів у закладах вищої освіти педагогічного профілю	
Лук'янчук М. В.	43
Методичні аспекти викладання курсу загального мовознавства у системі підготовки філологів – прикладних лінгвістів	
Медведь О. В.	48
Міждисциплінарний підхід у підготовці філологів іноземних мов	
Мірошниченко І. Г.	52
Новітні тренди викладання іноземної мови у закладах вищої освіти України	
Ніколаєва Т. М.	56

Marine origin of contemporary English idioms. The Development of Speaking Skills in Contemporary English Domain for Maritime Cadets Nikulina O. L.	62
English-medium instruction (EMI) in philology: a tool for internationalization of higher education Petrenko V. Yu.	69
Проблемно-пошукові завдання як форма організації самостійної роботи здобувачів освіти на заняттях філологічного циклу Похилюк О. М.	74
Підготовка майбутніх філологів у контексті сучасних вимог вищої освіти України та ЄС Романюк В. Л.	78
Формування сучасного глобального світогляду філолога: виклики, трансформації та перспективи Сіваєва О. С.	84
ESP-підхід у викладанні англійської мови у ЗВО Ступницька Н. М.	89
Модернізація освітніх програм з української мови та літератури в технічному університеті: європейські орієнтири та національні традиції Тараненко К. В.	93
Сучасні цифрові технології у навчанні іноземних мов: «за» і «проти» Терехова С. І.	97
Формування перекладацьких компетенцій у філологів-романістів (на матеріалі перекладу україномовних путівників французькою мовою в умовах воєнного стану) Третяк Ю. Ю.	103
Forming intercultural communicative competence in future philologists and translators Shama I. M.	108

ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ЗАВДАННЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЛОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ

Похилюк О. М.

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української філології,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
м. Вінниця, Україна*

У сучасній філологічній освіті проблемно-пошукові завдання розглядаються як один із найефективніших способів організації самостійної роботи здобувачів освіти, оскільки вони спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності, розвиток критичного мислення та формування дослідницьких умінь. Наукові дослідження останніх років підкреслюють, що проблемно-орієнтоване навчання змінює традиційну модель освітнього процесу, адже «проблемно-орієнтоване навчання спонукає студентів до пошукового підходу, пропонуючи їм реальні проблеми, що вимагають застосування знань, критичного мислення, творчого підходу та співпраці» [2, с. 30–31].

Особливу роль проблемно-пошукові завдання відіграють у філологічному циклі дисциплін, де об'єктом вивчення є текст, культура, символіка та міжкультурні зв'язки. Саме такі завдання створюють умови для формування автономності здобувачів освіти, адже «проблемно-орієнтоване навчання починається з реально значимих проблем для здобувачів і змушує їх інтегрувати розвиток важливих навичок та стимулює мотивацію до навчання» [1, с. 194]. У цьому контексті самостійна робота перестає бути формальним виконанням завдань і перетворюється на процес осмисленого пізнання. Так, як слушно зазначають

Т. Коваль та ін., одним із шляхів підвищення ефективності вивчення навчальних дисциплін є розвиток пізнавальної самостійності студентів [4, с. 121].

Аналіз укладеної нами робочої програми вибіркового освітнього компонента «Фольклор народів світу» для здобувачів філологічних спеціальностей свідчить про системне використання проблемно-пошукових завдань у структурі самостійної роботи. Передбачені програмою завдання – порівняльний аналіз міфологічних сюжетів різних народів, інтерпретація символіки образів, зіставлення фольклорних жанрів – мають відкритий характер і не передбачають єдиної правильної відповіді [6]. Це відповідає сучасним педагогічним підходам, згідно з якими «проблемно-орієнтоване навчання дає змогу студентам планувати власний навчальний шлях, розвивати критичне мислення та глибше розуміти матеріал, що вивчається» [1, с. 196]. Як підкреслює В. Павленко, «методи проблемного навчання спрямовані на формування вміння самостійно здобувати знання, аналізувати інформацію та робити обґрунтовані висновки» [5, с. 75]. У дослідженні Н. Дмитренко та І. Долі зазначено, що проблемно-орієнтований підхід «активізує пізнавальну діяльність студентів, сприяє розвитку їхньої дослідницької компетентності та формує здатність працювати з відкритими навчальними ситуаціями» [3, с. 166]. Актуальність такого підходу підтверджують і новітні праці з методики викладання фольклору, де наголошується, що фольклорний матеріал створює природне середовище для формування аналітичного мислення, оскільки передбачає багатоваріантність інтерпретацій.

Особливої уваги заслуговують творчі проблемно-пошукові завдання, закладені в аналізованій робочій програмі, зокрема створення власних міфів, легенд або інтерпретацій фольклорних образів [6]. Такі завдання поєднують аналітичну та продуктивну діяльність і сприяють розвитку креативності здобувачів освіти.

Як зазначається в сучасних дослідженнях, проблемно-орієнтоване навчання «сприяє активному навчанню, покращенню комунікативних навичок, заохочує творчість та розвиває здатність вирішувати проблеми» [2, с. 31]. Це узгоджується з позицією В. Павленко, яка підкреслює, що проблемні методи «активізують пізнавальну діяльність студентів, стимулюють їх до самостійного пошуку знань та формування власних висновків» [5, с. 75]. Дослідниця також наголошує, що такі методи «сприяють розвитку творчих здібностей, оскільки передбачають створення нових продуктів діяльності на основі аналізу навчального матеріалу» [5, с. 77]. У філологічному контексті це дозволяє глибше осмислити жанрову специфіку та культурну зумовленість фольклорних текстів.

Проблемно-пошукові завдання дослідницького характеру, передбачені програмою, формують, на нашу думку, у здобувачів освіти навички самостійного аналізу та узагальнення, необхідні для професійної підготовки філолога. Виконуючи такі завдання, здобувачі освіти вчаться оцінювати власні результати, що відповідає твердженню, згідно з яким «цей метод допомагає студентам стати більш самостійними в оцінці своїх знань, визначати сильні та слабкі сторони та знаходити шляхи їх подолання» [1, с. 199]. Як слушно зауважує В. Павленко, проблемне навчання «активізує пізнавальну діяльність, стимулює пошук нових знань і сприяє формуванню вміння робити самостійні висновки» [5, с. 75]. Дослідниця підкреслює, що застосування проблемних методів «створює умови для розвитку творчих здібностей студентів та формує навички аналізу навчального матеріалу» [5, с. 77].

Таким чином, проблемно-пошукові завдання, реалізовані в робочій програмі вибіркового освітнього компонента «Фольклор народів світу», є ефективним засобом організації самостійної роботи здобувачів освіти. Вони забезпечують розвиток

критичного й творчого мислення, здатності до міжкультурного аналізу та самостійного пізнання, що повністю узгоджується з сучасними науковими підходами до проблемно-орієнтованого навчання у філологічній освіті [1, с. 194–199; 2, с. 40–41].

Література:

1. Bowen Hou, D. An. The Review of Research on Problem-based Learning Instruction on Students' Language Learning. *Lecture Notes in Education Psychology and Public Media*, 2023. doi: <https://doi.org/10.54254/2753-7048/27/20231178>

2. Šliogerienė, J., Darginavičienė, I., Suchanova, J., Gulbinskienė, D., Jakučionytė, V. Problem-based learning in developing students' communicative skills and creativity in teaching English for specific purposes. *Creativity Studies*. 2025. Vol. 18(1). Pp. 30–42. doi: <https://doi.org/10.3846/cs.2025.22343>

3. Дмитренко Н. Є., Доля І. В. Застосування проблемно-орієнтованого навчання на заняттях з іноземної мови у вищому навчальному закладі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців*. 2016. Вип. 46. С. 166–170.

4. Коваль Т., Крачан Т., Ямборак Р. Деякі прийоми активізації пізнавальної діяльності студентів при використанні хімічного експерименту. *Модернізація вищої освіти України в контексті глобалізації. Монографія / за загальною редакцією А. М. Івановської. Кам'янець-Подільський. Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»*. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2025. С. 120–127. doi: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-560-0-10>

5. Павленко В. В. Методи проблемного навчання. *Нові технології креативної педагогіки*. Київ, 2014. Вип. 81. С. 75–79.

6. Робоча програма вибіркового освітнього компонента «Фольклор народів світу» (з підготовки бакалаврів за галуззю

знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія предметної спеціальності 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) / уклад. О. М. Похилок. Вінниця : ВГПК, 2025. 25 с.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИМОГ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ЄС

Романюк В. Л.

доктор філософії,

старший викладач кафедри іноземних мов

навчально-наукового центру іноземних мов,

Національний університет оборони України

м. Київ, Україна

У ХХІ столітті філологічна освіта переживає інтенсивні трансформації, пов'язані з глобалізаційними процесами, цифровою трансформацією, розширенням міжкультурної взаємодії та інтеграцією України до Європейського освітнього простору. Майбутні філологи сьогодні повинні володіти не лише високим рівнем мовної та комунікативної компетентності, але й широким спектром професійних, дослідницьких, цифрових та соціокультурних умінь, необхідних для роботи в багатомовному інформаційному середовищі [1; 4; 12]. Відповідно до європейських освітніх документів та рекомендацій *Common European Framework of Reference for Languages* (CEFR), підготовка філолога має ґрунтуватися на формуванні інтегрованої моделі компетентностей, що поєднує лінгвістичні, комунікативні, соціокультурні та професійні навички. CEFR визначає чіткі рівні володіння іноземною мовою, що сприяє стандартизації навчання, уніфікації